

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 7g/2022

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 29
alin. (2) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de
alimentare cu apă și de canalizare

CHIȘINĂU

17 iunie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 19 ianuarie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 17 iunie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „în baza Regulamentului cu privire la prestarea serviciilor comunale și necomunale, folosirea, exploatarea și administrarea locuințelor, aprobat de Guvern, conform art. 19 alin. (1) al Legii condominiului în fondul locativ nr. 913/2000” din articolul 29 alin. (2) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ridicată de dna avocat Lilia Gulca, în interesele dlui Andrei Stoianov, în dosarul nr. 4-246/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Constantin Damaschin de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Circumstanțele litigiului principal, așa cum au fost formulate de autorul excepției, pot fi rezumate după cum urmează:

4. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, se află cauza contravențională de învinuire a dlui Andrei Stoianov de comiterea contravenției prevăzute de articolul 313 din Codul contravențional [*excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu*]. În procesul-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator a reținut, între altele, că dl Andrei Stoianov a încălcat prevederile articolului 29 alin. (2) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

5. La 17 decembrie 2021, în cadrul examinării cauzei, dna avocat Lilia Gulca a ridicat, în interesele dlui Andrei Stoianov, excepția de neconstituționalitate a textului „în baza Regulamentului cu privire la prestarea serviciilor comunale și necomunale, folosirea, exploatarea și administrarea

locuințelor, aprobat de Guvern, conform art. 19 alin. (1) al Legii condominiului în fondul locativ nr. 913/2000” din articolul 29 alin. (2) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

6. Printr-o încheiere din 17 ianuarie 2022, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 15 Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

8. Prevederile relevante ale Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare:

Articolul 29 Reglementarea raporturilor de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în blocurile locative

„[...]”

(2) În blocurile locative în care contractele de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sânt încheiate cu administratorul blocului locativ, facturarea serviciului se efectuează în baza tarifelor aprobate și a volumului de apă

înregistrat de contorul comun instalat la bransamentul blocului. Distribuirea pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul comun de la bransamentul blocului locativ se efectuează de către administratorul blocului locativ **în baza Regulamentului cu privire la prestarea serviciilor comunale și necomunale, folosirea, exploatarea și administrarea locuințelor, aprobat de Guvern, conform art. 19 alin. (1) al Legii condominiului în fondul locativ nr. 913/2000.**

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției a susținut că deși, potrivit articolului 29 alin. (2) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, distribuirea pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul comun de la bransamentul blocului locativ se efectuează de către administratorul blocului locativ în baza Regulamentului cu privire la prestarea serviciilor comunale și necomunale, folosirea, exploatarea și administrarea locuințelor, până în prezent, Guvernul nu a aprobat regulamentul în discuție. Altfel spus, autorul notează că textul contestat nu poate fi aplicat, deoarece statul nu a organizat executarea legii.

10. În opinia autorului, textul contestat este contrar articolelor 1 alin. (3), 15, 16 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie unele prevederi din articolul 29 alin. (2) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. Potrivit dispozițiilor criticate, distribuirea pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul comun de la bransamentul blocului locativ se efectuează de către administratorul blocului locativ în baza Regulamentului cu privire la prestarea serviciilor comunale și necomunale, folosirea, exploatarea și administrarea locuințelor, aprobat de Guvern, conform art. 19 alin. (1) al Legii condominiului în fondul locativ nr. 913/2000.

15. Curtea constată că dispozițiile legale contestate au constituit obiectul sesizării nr. 243g/2021. Totuși, prin Decizia nr. 184 din 25 noiembrie 2021, Curtea a declarat inadmisibilă sesizarea nr. 243/2021 pentru că nu conținea argumente cu privire la contrarietatea textului legal contestat cu normele constituționale invocate. Curtea nu a putut identifica, în mod rezonabil, nicio critică de neconstituționalitate (§§ 15,16). De principiu, această situație nu poate să constituie un impediment pentru a solicita controlul de constituționalitate al unor prevederi din perspectiva altor critici de neconstituționalitate. În asemenea cazuri, Curtea trebuie să verifice dacă sesizarea conține argumente noi sau dacă există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea (HCC nr. 4 din 3 martie 2022, § 23; DCC nr. 131 din 19 noiembrie 2020, § 20).

16. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză contravențională de învinuire de comiterea contravenției prevăzute de articolul 313 din Codul contravențional. În procesul-verbal cu privire la contravenție, agentul constator a reținut, între altele, că dl Andrei Stoianov a încălcat prevederile articolului 29 alin. (2) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. Astfel, Curtea admite că instanța de judecată ar putea aplica prevederile criticate în cauza pe care o examinează.

17. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea HCC nr. 33 din 26 octombrie 2021, § 18; DCC nr. 180 din 25 noiembrie 2021, § 17).

18. În sesizare, autorul excepției a susținut incidența articolelor 1 alin. (3) [*preeminența dreptului*], 15 [*universalitatea*], 16 [*egalitatea*] și 23 [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*] din Constituție.

19. Totuși, Curtea observă că, prin încheierea din 17 ianuarie 2022, instanța de judecată a admis ridicarea excepției pentru verificarea dispozițiilor contestate prin raportare la articolele 1 [*preeminența dreptului*], 20 [*accesul liber la justiție*] și 115 [*instanțele judecătorești*] din Constituție.

20. Curtea reamintește că la soluționarea unei cereri de ridicare a excepției de neconstituționalitate, judecătorul de drept comun se limitează la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate (a se vedea HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, punctul 1 din dispozitiv).

21. În acest sens, Curtea subliniază că instanța de judecată nu se poate pronunța asupra corectitudinii invocării prevederilor constituționale de către autorul excepției de neconstituționalitate. Verificarea incidenței normelor constituționale invocate de către autorul excepției ține de competența exclusivă a Curții Constituționale (DCC nr. 163 din 29 decembrie 2020, § 15;

DCC nr. 33 din 25 martie 2021, § 27). Așadar, în prezenta cauză, Curtea va verifica incidența articolelor constituționale menționate de autorul excepției în sesizarea sa.

22. Cu privire la incidența articolului 1 alin. (3) din Constituție, Curtea subliniază că în prezenta cauză acest articol comportă un caracter general și nu poate constitui un reper individual și separat (a se vedea DCC nr 177 din 23 noiembrie 2021, § 36).

23. Cu privire la articolele 15, 16 și 23 din Constituție, Curtea reiterează că acestea nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unor ingerințe în drepturile fundamentale (a se vedea HCC nr. 15 din 28 aprilie 2021, § 20; DCC nr. 177 din 23 noiembrie 2021, § 37).

24. Pentru că nu a fost constatată incidența vreunui drept fundamental în această cauză, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „în baza Regulamentului cu privire la prestarea serviciilor comunale și necomunale, folosirea, exploatarea și administrarea locuințelor, aprobat de Guvern, conform art. 19 alin. (1) al Legii condominiului în fondul locativ nr. 913/2000” din articolul 29 alin. (2) din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ridicată de dna avocat Lilia Gulca, în interesele dlui Andrei Stoianov, în dosarul nr. 4-246/2021, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 17 iunie 2022
DCC nr. 80
Dosarul nr. 7g/2022